

Verrassend en meloen-proof

Na de succesvolle QuNeo komt Keith McMillen met de QuNexus controller. Ook dit kleine keyboardje kan weer heel erg veel meer dan je zou denken.

door Ruud Lekk > ruud@interface.nl

- 10 video's waarin allerlei aspecten van de QuNexus worden behandeld
- 4 tutorials
- handleiding

Keith McMillen heeft inmiddels een aardige reputatie opgebouwd met zijn controllers. Niet in de laatste plaats door de betrouwbaarheid: op de eigen site staat een filmpje waarin de QuNeo controller eerst wordt overgoten met bier en vervolgens van één hoog uit het raam wordt gemikt, waarna de controller gewoon nog werkt. Voor de QuNexus gaat men nog een stap verder: daar wordt de controller bevestigd aan een meloen van 7 kilo en dan uit het raam gegooid. Plakkerig van het sap en met de stukken meloen er nog aan gaat ie aan de computer en voilà: werkt feilloos.

Dat scheelt natuurlijk weer wat testwerk: ik geloof meteen dat de filmpjes waar zijn,

want de QuNexus is een stevig ding. Waar bij de drukknoppen in de QuNeo amper beweging zat, voel je hier onder de drukoetsen wel wat speling, maar het apparaat zal een hectisch optreden probleemloos overleven.

Maar dan nu de vraag die eigenlijk helemaal aan het begin van deze test zou moeten zijn gesteld: wat is de QuNexus precies? Deze controller is kleiner dan de QuNeo en heeft veel meer een keyboardvorm. We zien twee octaven aan toetsen, vijf functietoetsen en een bendknopje. Hmm, moet dat bijna 170 euro kosten? Maar zoals bij veel van McMillen's instrumenten zit er meer onder de motorkap dan je op het eerste gezicht denkt. Het ding is bedrieglijk klein en vooral plat; ik testte tegelijk met deze QuNexus nog wat andere controllers die heel wat minder kunnen, en die zijn een stuk dikker.

Dit kleine plakje plastic past echt overal in en weegt bijna niks.

McMillen Tilt

De belangrijkste functie van deze controller is dus inderdaad 'keyboard'. De 25 toetsen omvatten twee octaven, er is een octaafswitch om hoger of lager te kunnen spelen, plus de al genoemde bend button. Nu denk je vast dat die rubbertoetsjes voor geen meter spelen, maar dat valt alleszins mee: je moet alleen je speelstijl aanpassen. De controller zit namelijk barstensvol sensoren, en daarmee kun je bijna expressiever zijn dan met een gewoon keyboard.

Om te beginnen heeft elke toets velocity (aanslaggevoeligheid), pressure (aftertouch) en een extra functie die McMillen Tilt noemt: het heen en weer bewegen van je vinger over een toets. Vergelijk het met wat je bij een gitaar doet om vibrato te krijgen. Het is wel even wennen om zo te spelen, maar het is verbazingwekkend wat ermee kan. Dat komt natuurlijk ook omdat je deze drie functies via midi kunt mappen naar allerlei parameters van wat je ook bespeelt. Voor de klassieke pianist zal dit niet bepaald een droomkeyboard zijn, maar elektronische muzikanten die vertrouwd zijn met het meppen op drum- en controllerpads dan met het spelen van toetsen, zullen hier helemaal geen moeite mee hebben.

Voordeel is vooral ook dat je de toetsen niet fysiek hoeft in te drukken en je met tappen veel sneller en vooral andere motiefjes kunt spelen dan op een traditioneel keyboard. Voor mij, als vrij matige keyboardplayer, geldt dat in elk geval wel. Ik heb het keyboard op een synth sowieso altijd meer een nood-

zakelijk kwaad gevonden, dus innovatie op dit gebied is wat mij betreft welkom. Alleen de pitchbendknop vond ik wat minder overtuigend; die moet je op de een of andere manier harder indrukken, wat niet altijd vloeiende pitchbends oplevert. Tegelijkertijd is dat ook een kwestie van wennen; met de toetsen kon ik in eerste instantie ook niet zo lekker overweg. Oefening baart hier zeker kunst.

Natuurlijk is de controller ook bij uitstek geschikt om mee te drummen. Er is zelfs een van de vier presets aan gewijd: alles staat dan op midikanaal 10 (het standaard GM-drumkanaal) en je kunt, in het verlengde daarvan, de controller ook gebruiken voor het bedienen van Ableton Live, bijvoorbeeld als Clip Launcher. Met een Ableton Live Control Surface Script kun je heel wat verschillende zaken bedienen, en het is verrassend hoe effectief zo'n klein controllertje kan zijn in een uitgebreide daw als Ableton Live.

Bijna geniaal

Maar er is meer; veel meer zelfs. Want waar de QuNexus met z'n usb-aansluiting, iPad en Android compatibility en hippe vormgeving vooral gericht lijkt op de toekomst, zitten er in het apparaat toch heel wat linkjes naar het verleden. En die maken 'm tot veel meer dan de zoveelste controller. Aan de linkerkant vind je maar liefst drie cv-outputs en een gate-output, en aan de rechterkant twee cv-inputs voor de communicatie met oudere analoge apparatuur zonder midi. Daarvoor moet je waarschijnlijk wel in de weer met de solderbout of adaptertjes, want vanwege het kleine formaat van het keyboard worden hiervoor

INFO

- Prijs incl: € 199,-
- Distributie: Mafico BV, 010 414 8426
- Internet: www.mafico.com, www.keithmcmillen.com

SPECIFICATIES

- 25 toetsen
- sensors voor velocity, polyfone aftertouch, note-on/off en Tilt
- 7 octaafs bereik met 2 octaafselectieknoppen
- leds onder knoppen
- 3x cv-out en 1x gate-out
- cv/gate-in
- cv-outs: 0V-5,2V
- cv-ins: 0V-5,0V
- 1V/oct, 1,2V/oct, Hz/V
- cv-standaards
- midi-out
- bijgeleverde editor (downloaden)
- 325x84x11mm
- 345g

De controller zit vol sensoren, waarmee je bijna expressiever kunt zijn dan met een gewoon keyboard

trs-mini-jacks of zelfs een trrs-mini-jack (met extra ring) gebruikt, waaruit je dan via een splitterkabel de verschillende signalen afzonderlijk kunt krijgen. McMillen verkoopt overigens wel een losse kabelset die hiervoor al helemaal voorbereid is.

Omdat de QuNexus via de usb-poort ook over midi beschikt (voor een aansluiting op hardware midisynths met din-connector moet je een kastje bijkopen), is de QuNexus ook geschikt als midi to cv/gate converter. Ik wil het woord 'geniaal' niet al te snel in de mond nemen, maar degene die dit heeft bedacht, komt daar toch wel dicht bij in de buurt. Zo kan de QuNexus dienen als cv-keyboard voor je modulaire synth. Of je kunt die hippe sequencer die op je iPad draait, gebruiken om diezelfde modulaire synth aan

te sturen. Of een andere antieke synth: standaard wordt voor cv de 1V/oct-standaard gebruikt, maar intern kun je ook nog wisselen naar Hz/V, zodat ook Korg- en Yamaha-eigenaren aan hun trekken komen.

Verhelderend

Om dit allemaal enigszins in goede banen te leiden, is er uiteraard een software-editor aanwezig die je van de site kunt downloaden. Datzelfde geldt voor de manuals, die zeer gedetailleerd zijn en volstaan met voorbeelden van hoe je de QuNexus in allerlei situaties kunt aansluiten. Zeer verhelderend allemaal. Maar zelfs dan is de editor wel iets waar je even voor moet gaan zitten, al was het maar omdat er zo veel mogelijk is. Vooraf een soort plan maken is hierbij erg nuttig, evenals natuurlijk de presets die al zijn gemaakt. Maar al met al is er prima uit te komen, en de handleiding is in dit geval nu eens verhelderend in plaats van dat ie alleen maar meer vragen oproept, zoals vaak het geval is met dit soort complexere programmeerzaken.

Conclusie

Het is eens wat anders, deze QuNexus. Net als de controllers van het enigszins vergelijkbare Livid zijn de instrumenten van Keith McMillen wat duurder, maar ook beter of mooier gebouwd, en bieden ze een aantal verrassende functies en veel vrijheid op het gebied van programmeren. Als keyboard werkt de QuNexus verrassend goed. En mocht je synths hebben die met cv/gate werken, dan is deze controller eigenlijk een must, omdat hij nieuwe deuren opent. ■

HET OORDEEL

- + verrassend goed als keyboard
- + cv/gate-ins en -outs
- bend button voelt harder aan

